

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

**O FINANCIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA IDENTIFIKACIJSKE ISPRAVE, EVIDENCIJU I
RAZMJENU PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2015. GODINU**

Broj: 01/02/03-08-16-1-747/16

Sarajevo, srpanj 2016. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav unutarnjih kontrola	6
4.	Proračun	8
5.	Planiranje i izvješćivanje o radu	8
6.	Pregled rashoda proračuna	9
6.1	Tekući izdaci	9
6.2.	Kapitalni izdaci	14
7.	Bilanca stanja	15
8.	Javne nabave	18
9.	Prihodi	21
10.	Ostalo	22
11.	Korespondencija.....	22
III	PRIVITAK.....	23
	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	23
	Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu	
	Bilanca stanja na 31.12.2015. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilance stanja, pregleda prihoda, primitaka i financiranja, pregleda rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju uposlenih, pregleda dinamike upošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio) u **Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. prosinca 2015. godine.

Pored finansijskih izvješća, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na finansijska izvješća za 2015. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakonu o javnim nabavama i drugim odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i drugim propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i drugim propisima.

Mišljenje

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje sa rezervom

1. Postupak izbora dobavljača za izgradnju zgrade Agencije koji je prekinut na način koji nije predviđen Zakonom o javnim nabavama, točka 8. Izvješća.

Prema našem mišljenju:

- Financijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na 31.12.2015. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja,
- Aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima Agencije u tijeku 2015. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Temelju za mišljenje sa rezervom.

Sarajevo, 7.7.2016. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH osnovana je Zakonom o Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH¹. Agencija je upravna organizacija u okviru Ministarstva civilnih poslova BiH zadužena za područje identifikacijskih isprava, skladištenje, personalizaciju i prijevoz isprava, te središnje vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih tijela u BiH.

Agencija obavlja sljedeće poslove: predlaže i provodi strategiju i razvojnu politiku u BiH u području identifikacijskih isprava, a prema standardu ICAO 9303 i drugim relevantnim standardima; nabavlja, skladišti, personalizira, kontrolira kvalitetu i prijevoz identifikacijskih isprava za potrebe nadležnih tijela BiH; tehnički dizajnira i uspostavlja evidencije utvrđene Zakonom; održava i upravlja bazama podataka u koje se pohranjuju podaci iz evidencija utvrđenih ovim Zakonom i informacijskih sustava, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama; osigurava odgovarajuće infrastrukture, posebne uvjete za rad i zaštitu podataka iz njezine nadležnosti i baza podataka iz nadležnosti drugih ministarstava, institucija i tijela na njihov zahtjev i sukladno Zakonu; izdaje podatke o evidencijama i iz evidencija, ovlaštenim institucijama i pravnim osobama; projektira, razvija i održava softverska rješenja potrebna za vođenje evidencija iz nadležnosti Agencije; razvija, održava i unaprjeđuje telekomunikacijske mreže za prijenos podataka za potrebe Agencije i drugih tijela javne sigurnosti, sukladno Zakonu o telekomunikacijama, radi omogućivanja učinkovite razmjene podataka iz registra utvrđenih ovim Zakonom. Agencija je nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka kao i za suradnju s međunarodnim institucijama zaduženim za područje identifikacijskih isprava.

Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Agencije za 2014. godinu i izrazio mišljenje sa rezervom vezano za postupak nabave obrazaca putnih isprava. Nadalje, u Izvješću za 2014. godinu skrenuta je pozornost na nedovoljno efikasan sustav javnih nabava koji može imati utjecaja na transparentnost postupka nabave službenih vozila.

Agencija je dostavila odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija. U Izvješću o reviziji za 2014. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju. Uvidom u poduzete aktivnosti te osvrtno na realizaciju danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke: Agencija u 2015. godini nije vršila avansno plaćanje dobavljaču za nabavu osobnih iskaznica i vozačkih dozvola iako je to isti tražio. Poduzete su aktivnosti na izmjeni Pravilnika o službenim specijaliziranim vozilima.

Preporuke čija je realizacija u toku: Razgraničenje rashoda vršeno je na temelju dobivene suglasnosti Ministarstva financija i trezora BiH, međutim, ponovno je uočeno kako su na razgraničenjima rashoda knjiženi i tekući izdaci koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu.

Nerealizirane preporuke: Uočeni su nedostaci sustava javnih nabava vezano za provođenje procedura. Agencija nije upisana kao vlasnik zemljišta, ali je uknjižena kao nositelj prava

¹ Službeni glasnik BiH, broj 56/08

građenja planiranog objekta, a Republika Srpska je upisana kao vlasnik zemljišta na kojem će se objekt nalaziti.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Kontrolno okruženje čini osnovu sustava unutarnjih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Kako bi uspostavilo politike i procedure postupanja za sve važnije procese/aktivnosti (nabave, planiranje proračuna, upravljanje troškovima, upravljanje gotovinom, izvješćivanje), a u svezi s kontrolnim aktivnostima kao jednim od komponenti sustava unutarnjih kontrola, Agencija ima usvojena interna pravila iz oblasti finansijsko-računovodstvenog poslovanja kao i pravila za pojedina trošenja sredstava kojima su definirani kontrolni postupci koji se odnose na: Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju; Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju; Pravilnik o korištenju službenih vozila; Pravilnik o korištenju službenih telefona; Pravilnik o internim procedurama javnih nabava roba, usluga i radova.

Strateški dokument, Strategija razvoja Agencije za razdoblje 2010.-2015., usvojilo je Vijeće ministara BiH. Strategijom su definirani ciljevi koje je potrebno postići u petogodišnjem razdoblju i osnovne cjeline za strateško razdoblje: 1. Identifikacijske isprave i personalizacija, 2. Evidencije i softverska potpora organima, 3. Mreža za prijenos podataka i 4. Redovite aktivnosti i jačanje kapaciteta Agencije. Za svaku cjelinu definirani su konkretni ciljevi i kriteriji kojim se mjeri dostizanje ciljeva.

Financijsko upravljanje i kontrola: Obveza rukovodioca institucije, prema Zakonu o financiranju institucija BiH², je uspostava, razvoj i provedba odgovarajućeg efikasnog i efektivnog sustava finansijskog upravljanja i kontrole, izrada internih propisa o finansijskom upravljanju i kontroli te izrada i dostavljanje godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. S tim u vezi Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2015. godinu ali isti nije dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH u formi i roku kako je propisano Pravilnikom o godišnjem izvješćivanju o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH³ i Odlukom o objavljivanju forme i sadržaja Godišnjeg izvješća o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH za 2015. godinu.

Funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrola zasnovano je na pet međusobno povezanih komponenti sustava unutarnjih kontrola⁴.

Agencija je dužna popuniti i dostaviti obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH u formi i roku kako je propisano Pravilnikom o godišnjem izvješćivanju o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH.

Unutarnja revizija: Jedan od segmenata učinkovitog sustava unutarnjih kontrola je uspostava funkcionalno neovisne unutarnje revizije. Sukladno Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁵, Agencija je obvezna uspostaviti Jedinicu unutarnje

² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

³ Službeni glasnik BiH, broj 77/15

⁴ INTOSAI smjernice za standarde interne kontrole za javni sektor zasnovane na COSO modelu za internu kontrolu (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena sistema)

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

revizije. Agencija još uvijek nije izvršila izmjenu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu Jedinice za unutarnju reviziju. Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH, dala je pozitivno mišljenje na izmjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu vezano za uspostavu Jedinice za unutarnju reviziju. Prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je radno mjesto glavni interni revizor u sastavu Ureda ravnatelja koje je popunjeno 15.03.2015. godine.

Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi: Agencijom upravlja ravnatelj koji je za rad Agencije i za svoj rad odgovoran ministru civilnih poslova i Vijeću ministara BiH. Ravnatelj ima zamjenika koji obavlja poslove koje mu dodijeli ravnatelj. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH na razdoblje od pet godina. Ravnatelju i zamjeniku ravnatelja Agencije, mandat je istekao 09.06.2014. godine. Ravnatelj Agencije imenovan je 27.10.2015., a zamjenik 5.11.2015. godine.

Unutarnje ustrojstvo Agencije uređuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu koji donosi ravnatelj uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH. Prema važećem Pravilniku (usvojen u 2010. godini), poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije u sjedištu obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: kabinet ravnatelja, tehnički sektor, sektor za financijske i pravne poslove i sektor za standarde i međunarodnu suradnju. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti van sjedišta Agencije, formirane su organizacijske jedinice: Centar za skladištenje, personalizaciju i prijevoz osobnih isprava Banja Luka, Regionalni centar Sarajevo, Regionalni centar Mostar, Regionalni centar Bijeljina i Regionalni centar Bihać. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu predviđa 238 radnih mjesta, od kojih je na 31.12.2015. godine popunjeno 161.

U ranijem razdoblju (u 2013. godini), Agencija je pokrenula aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. U 2014. godini okončane su aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika sukladno Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶. Prijedlog Pravilnika dostavljen je na usvajanje Vijeću ministara BiH. Na zahtjev Agencije, dolaskom novog rukovodstva (krajem godine), Prijedlog pravilnika je vraćen od Vijeća ministara BiH na dodatno razmatranje. Do razdoblja obavljanja završne revizije, Prijedlog novog pravilnika nije upućen Vijeću ministara BiH na davanje suglasnosti.

Strategijom razvoja Agencije 2010.-2015., educiranje djelatnika definirano je kao strateški cilj koji je neophodan za jačanje kapaciteta Agencije i uspostavu funkcionalnosti sukladno Zakonu o Agenciji. Kadrovski kapacitet temelj je za postizanje zakonski utvrđenih ciljeva i zadataka i on podrazumijeva konstantno ulaganje u postojeće kadrove i prijem novih kadrova. Za Agenciju su od posebnog značaja, specifična znanja koja se odnose na razvoj informacijskih sustava, administriranje sustava i mreže, te sigurnost dokumenata. Strategijom je utvrđeno pet strateških ciljeva vezanih za jačanje kadrovskih kapaciteta i kriteriji za dostizanje zadanih ciljeva.

Agencija posebnu pozornost posvećuje edukaciji i kontinuiranom usavršavanju svojih kadrova. U cilju unaprjeđenja sustava upravljanja ljudskim resursima, u 2014. godini usvojena je Strategija obuka u Agenciji za razdoblje 2014.-2019. godine te Pravilnik o stvaranju i izvršenju obveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja uposlenih u Agenciji.

Djelatnici Agencije, u tijeku 2015. godine, sudjelovali su na mnogobrojnim obukama, konferencijama i seminarima. Veliki broj edukacija realiziran je u suradnji sa Agencijom za državnu službu BiH. Također, Agencija putem e-Learning platforme provodi kontinuiranu obuku i provjeru znanja uposlenika, za obavljanje poslova iz nadležnosti. Sukladno važećim zakonskim propisima, Agencija je u 2015. godini provela proceduru ocjenjivanja državnih službenika.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 30/13

Prevenција korupcije: Sukladno smjernicama za izradu i metodologiji Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agencija je u 2014. godini usvojila Plan integriteta. Agencija je, sukladno Strategiji za borbu protiv korupcije 2015.-2019. i Akcijskog plana za borbu protiv korupcije 2015.-2019. koje je usvojilo Vijeće ministara BiH, u obvezi da izvrši usklađivanje postojećeg Plana integriteta do kraja druge godine nakon donošenja Strategije za borbu protiv korupcije 2015.-2019 Vijeća ministara BiH. Usvojen je Naputak o načinu podnošenja interne prijave zbog sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije od strane uposlenih u Agenciji.

4. Proračun

Raspoloživa sredstva Agencije u 2015. godini iznosila su **49.885.608 KM**, od čega 40.188.000 KM za tekuće izdatke a 9.677.444 KM za kapitalne izdatke i 20.164 KM novčanih donacija. Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015 godinu⁷, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 45.195.000 KM, od čega 40.188.000 KM za tekuće izdatke i 5.007.000 KM za kapitalne izdatke.

U tijeku 2015. godine Agencija je raspolagala sa prenesenim sredstvima za višegodišnje projekte i programe posebnih namjena u iznosu 4.690.608 KM.

Izvršenje proračuna Agencije s 31.12.2015. iznosilo je **33.801.968 KM**, što je manje od odobrenog proračuna za 16.083.640 KM ili što predstavlja 68% realizacije proračuna. Razlika u izvršenju proračuna (16.083.640 KM) najvećim dijelom se odnosi na nerealizirana sredstva za nabavu materijala (6.372.270 KM) i kapitalne izdatke (7.622.090 KM). Agencija nije vršila prestrukturiranje rashoda u 2015. godini.

5. Planiranje i izvješćivanje o radu

Plan rada: Plan rada Agencije za 2015. godinu temelji se na strateškom dokumentu Agencije. Planirane aktivnosti u 2015. godini odnose se na: 1. Aktivnosti vezane za poboljšanje funkcionalnosti i pravni okvir; 2. Održavanje evidencija sukladno Zakonu o Agenciji; 3. Razmjena podataka i efikasnije administriranje sustava; 4. Aktivnosti Agencije vezane za implementaciju projekata; 5. Telekomunikacije i analiza sigurnosti sustava; 6. Upravljanje ljudskim resursima i kadrovska politika; 7. Izgradnja smještajnih jedinica Agencije; 8. Odnosi s javnošću; 9. Suradnja sa stranim institucijama i donatorima.

Izvješće o radu: Prema Izvješću za 2015. godinu, ključne aktivnosti koje je Agencija realizirala su: upravljanje procesom proizvodnje identifikacijskih dokumenata, registarskih pločica i dokumenata za registraciju vozila sukladno europskim regulativama i ICAO preporukama, održavanje evidencija i mreže za prijenos podataka, izgradnja tehničke infrastrukture za implementaciju e-Government servisa, izgradnja objekta u Banjaluci u cilju rješavanja smještajnih kapaciteta sjedišta i Centra za skladištenje, personalizaciju i promet osobnih dokumenata i Strategija razvoja IDDEEA 2015 – 2020.

Tijekom 2015. godine je stalno vršen proces personalizacije i prometa svih osobnih dokumenata i registarskih tablica za koje je nadležna IDDEEA. Planirane aktivnosti u svezi s održavanjem evidencija koje za nadležne organe administrira IDDEEA su tekle prema predviđenom planu. Ispunjen je postavljeni cilj dostupnosti sustava nadležnim organima. Pored toga, u cilju lakšeg upravljanja i administriranja evidencija vršen je razvoj novih i instalacije postojećih aplikacija vlastitim resursima. IDDEEA je uvođenjem elektronske osobne karte stvorila tehničke uvjete za uvođenje e-Servisa. Tehnički dio je završen, odnosno softver

⁷ Službeni glasnik BiH broj: 40/15

je kreiran i instaliran na razvojno okruženje. Za implementaciju i produkciju potrebno je izvršiti usuglašavanja podzakonskih akata koji bi omogućili da se provode upravni postupci na ovaj način. Vijeće ministara BiH je u srpnju 2011. godine donijelo Odluku o odobrenju projekta izgradnje objekta Agencije i organizacione jedinice u Banjaluci sa parternim uređenjem lokacije. Nakon provedene procedure IDDEEA-i je dodijeljeno zemljište na lokalitetu bivše vojarne Trapisti u Banjaluci. Radi se o bivšoj vojnoj imovini na kojoj je IDDEEA uknjižila pravo gradnje. Tijekom 2015. godine je donesena Odluka o pokretanju postupka nabave za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izgradnju objekta. Na tender je stiglo šest ponuda. Dana 2.12.2015. godine donesen je zaključak o prekidu postupka do donošenja Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o odobravanju projekta izgradnje objekta Agencije i organizacijske jedinice u Banjaluci sa parternim uređenjem lokacije.

Strategija razvoja IDDEEA-e za razdoblje 2015-2020 je bila pripremljena i u svibnju 2015. godine upućena na usvajanje Vijeću ministara BiH. Nakon uspostavljanja novog menadžmenta IDDEEA-e, Strategija je vraćena iz Vijeća ministara BiH radi ponovnog revidiranja i sačinjavanja strateških ciljeva IDDEEA-e. Prema zadanoj dinamici predviđeno je da Strategija razvoja IDDEEA-e za razdoblje 2016-2020 bude završena i upućena u proceduru usvajanja Vijeću ministara BiH do kraja rujna 2016. godine.

U Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije⁸, Agencija je navela glavne ciljeve utvrđene Programom rada sa procentom izvršenja u odnosu na Program rada za 2015. godinu i to: Upravljanje procesom proizvodnje identifikacijskih dokumenata, registarskih pločica i dokumenata za registraciju vozila sukladno europskim regulativama i ICAO preporukama (100%), održavanje tehničkih uvjeta za vođenje evidencija i softverska podrška nadležnim organima (100%), održavanje mreže za prijenos podataka i jačanje telekomunikacijskih kapaciteta (100%) i Izgradnja objekta u Banjaluci u cilju rješavanja smještajnih kapaciteta sjedišta i Centra za skladištenje, personalizaciju i promet osobnih dokumenata (postupak je u tijeku).

6. Pregled rashoda proračuna⁹

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci za bruto plaće i naknade iz plaća iskazani su u iznosu od 3.729.268 KM, od čega se na neto plaće i naknade odnosi 2.235.785 KM, a na poreze i doprinose 1.493.483 KM. Ukupan broj uposlenih sa 31.12.2014. godine iznosio je 161, od čega su tri uposlenika u radnom odnosu na određeno radno vrijeme. Prema podacima Agencije, tijekom 2015. godine šest osoba je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme, dok je osam osoba prekinulo radni odnos u Agenciji. Na temelju internog oglasa, unaprijeđena su tri uposlenika a interno premještene četiri osobe. Obračun plaća vrši se sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene sa 31.12.2015. godine iznose 590.602 KM, od čega se na poreze i doprinose odnosi 114.566 KM. Značajne naknade odnose se na topli obrok (199.533 KM), izdatke za prijevoz (150.267 KM), regres (48.602 KM), troškove smještaja (25.843 KM), odvojeni život (14.559 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (27.291 KM).

⁸ Članak 22a. stavak (1) Zakona o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 61/4,49/09 i 41/12)

⁹ Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

Isplate naknada vršene su sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste naknada.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove u 2015. godini iznose 93.041 KM, od čega putni troškovi u zemlji iznose 68.699 KM, a putni troškovi u inozemstvu 24.342 KM. Ukupni izdaci manji su u odnosu na prethodnu godinu za 32.848 KM ili 26%. Značajniji izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na troškove smještaja (28.921 KM) i troškove dnevnica (36.350 KM). Značajniji izdaci na putnim troškovima u inozemstvu, odnose se na troškove dnevnica (13.155 KM), troškove smještaja (5.660 KM) i troškove prijevoza javnim sredstvima (4.181 KM).

Putni troškovi u zemlji uglavnom se odnose na sudjelovanje na sastancima, obukama, obavljanje poslovnih zadataka kao što su distribucija dokumenata, interventno održavanje opreme/mreže, proširenje SDH sustava, održavanje sastanaka vezanih za nadležnost Agencije na relaciji sjedište-regionalni centri. Putovanja u inozemstvo, vezana su za sudjelovanje na seminarima, konferencijama, studentske posjete, prikupljanje i razmjenu iskustava vezano za nadzor informacijske strukture i mogućnost nadzora i praćenja aplikacija i servisa, te upućivanja na službeni put radi kontrole dokumenata prije isporuke.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu 119.791 KM, a odnose se na izdatke za poštanske usluge (40.019 KM), internet (35.713 KM), fiksne telefone (24.005 KM) i mobilne telefone (20.054 KM). Realizirani izdaci manji su u odnosu na prethodnu godinu za 5.511 KM ili 4%.

Izdaci za poštanske usluge iznose 40.019 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 1.954 KM ili 5%. Značajan dio ovih troškova, vezan je za poslove Agencije na donošenju rješenja o pristupu podacima iz evidencija koje se vode u Agenciji.

Izdaci za internet ostvareni su u iznosu 35.713 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 3.664 KM ili 9%. Agencija ima zakonsku obvezu osigurati pristup korisnika zahtijevanim evidencijama/aplikacijama, koje se vode u Agenciji.

Troškovi fiksnih telefona ostvareni su u iznosu 24.005 KM. Agencija je uspostavila WOIP mrežu koja omogućava besplatne razgovore unutar Agencije.

Troškovi mobilnih telefona ostvareni su u iznosu 20.054 KM. Pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvarivalo je 52 uposlenih. Visina mjesečnih naknada kreće se u rasponu od 20 KM za referenta do 200 KM za ravnatelja. Za 27 radnih mjesta odobreno je korištenje paketa s ograničenjima od 20 KM mjesečno (VPN pretplata omogućava besplatne pozive unutar mreže).

- **Nabava materijala**

Izdaci za nabavu materijala realizirani su u iznosu 23.289.731 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za osobne iskaznice i vozačke dozvole (11.715.505 KM), izdatke za pasoške knjižice (10.115.513 KM) i izdatke za registrarske tablice (1.287.345 KM).

Izdaci za osobne iskaznice i vozačke dozvole sa 31.12.2015. godine iskazani su u iznosu od 11.093.102 KM. Troškovi su realizirani na osnovu zaključenog Ugovora¹⁰ iz 2012. godine i

¹⁰ Ugovor o isporuci i uspostavi sustava za djelomičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sustav za personalizaciju elektronskih osobnih iskaznica i održavanje sustava na razdoblje od 10. godina zaključen je 17.07.2012. godine s ponuđačem „Muhlbauer“ d.o.o. Banja Luka.

Sporazuma¹¹ iz 2013. godine. Faktura u iznosu od 622.402,56 KM koja se odnosi na nabavu osobnih iskaznica i vozačkih dozvola, greškom je knjižena na registarske tablice, tako da su ustvari izdaci za osobne iskaznice i vozačke dozvole ostvareni u iznosu 11.715.505 KM, a registarske tablice u iznosu 1.287.345 KM.

Prema zaključenom Ugovoru, Agencija se obvezuje da će izabranom ponuđaču platiti ugovorenu cijenu za količinu od 5 milijuna komada osobnih iskaznica i 2 milijuna komada vozačkih dozvola u tijeku ugovornog razdoblja, sa definiranim minimalnim količinama dokumenata po godinama. Potpisnici Sporazuma suglasni su da se dinamika isporuke regulira prema stvarno utrošenim količinama na godišnjoj razini, a plaćanje vrši sukladno stvarno nastalim obvezama za tekuću godinu, a ne minimalnim količinama na godišnjoj razini.

Ugovorom je definirano kako dobavljač ima pravo zahtijevati avansno plaćanje u iznosu 30% minimalne godišnje količine dokumenata za godinu dana. Za svaku ispostavljenu fakturu, plaćanje se vrši u iznosu od 70%, dok se za 30% fakturirane vrijednosti umanjuje avans. Zaključenim Sporazumom nije regulirano plaćanje avansa.

S 31.12.2015. godine, ukupna je vrijednost izdanih osobnih iskaznica i vozačkih dozvola iznosila je 11.715.505 KM (56,89% ugovorene vrijednosti za 2015.), odnosno nabavljeno je 552.091 komada osobnih karata (55,21% ugovorenih količina za 2015.) i 294.949 komada vozačkih dozvola (73,74% ugovorenih količina za 2015.).

Za svaku ispostavljenu fakturu prilaže se specifikacija za opremu za personalizaciju koja ulazi u ugovorenu cijenu kartica u iznosu od 4,39%. Ugovorom je definisano da oprema za personalizaciju koja se koristi od strane kupca prelazi u vlasništvo Agencije nakon isplate 75% vrijednosti iste. U 2015. ukupno je plaćeno 514.920,87 KM ili 11,38%. Za 2013-2014. godine plaćeno je 1.671.397,24 KM ili 36,94%.

Registarske tablice iskazane su u iznosu od 1.287.345 KM a najvećim dijelom se odnose se na nabavu nepersonaliziranih registarskih tablica i folija za bojenje tablica (1.123.405 KM) i potvrda o vlasništvu vozila i potvrda o registraciji vozila (110.052,50 KM).

Izdaci za pasoške knjižice realizirani su u iznosu od 10.115.512 KM ili 88% od odobrenih proračunskih sredstava (11.500.000 KM).

Troškovi su knjiženi sukladno zaključenom Ugovoru i Okvirnom sporazumu o nabavi obrazaca putnih isprava, usluga personalizacije i stalnih sredstava od 21.03.2014. godine. Okvirnim sporazumom koji je zaključen za razdoblje od tri godine, definirane su maksimalne količine obrazaca putovnica (1.400.000 komada) i maksimalna financijska vrijednost od 28.000.000 KM. Plaćanje za isporučene obrasce, vrši se u roku od 30 dana od dana dostavljanja zbirne otpremnice, garancije za kvalitetu obrazaca putovnica i fakture na ime ugovorenog organa, a na osnovu usuglašenih zapisnika ugovorenih strana o broju izrađenih obrazaca za razdoblje od tri mjeseca. Izabrani dobavljač dužan je, sukladno Okvirnom sporazumu, da preda garanciju poslovne banke plativu „na prvi poziv“ na iznos od 5% od ukupne vrijednosti isporučenih obrazaca putovnica po zaključenom ugovoru. Rok važenja ove garancije je 10 godina i 3 mjeseca od dana zaključenja ugovora. Garantni rok za obrasce putovnica iznosi 10 godina, a počinje teći od datuma navedenog na fakturi ispostavljenoj za isporuku obrazaca putovnica.

Revizijom je konstatirano kako u 2015. godini za pojedine ugovore o nabavama nije u cijelosti uspostavljen odgovarajući sustav praćenja realizacije nabave materijala. *Potrebno je*

¹¹ Sporazum o tumačenju članka 3. stavak 3) točka a) zaključenog Ugovora o isporuci i uspostavi sustava za djelomičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sustav za personalizaciju elektronskih osobnih iskaznica i održavanje sustava na razdoblje od 10. godina. Sporazum je potpisan 06.12.2013. godine.

unaprijediti evidencije nabave materijala sukladno potpisanim ugovorima, odnosno okvirnim sporazumima.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni izdaci za vozila iznose 135.171 KM. Značajniji troškovi odnose se na izdatke za gorivo (78.403 KM), izdatke za opravku i održavanje vozila (25.903 KM), registraciju motornih vozila (13.452 KM) i osiguranje vozila (11.449 KM). U odnosu na prethodnu godinu troškovi su manji za 62.458 KM ili 32%.

Agencija s 31.12.2015. godine raspolaže sa 25 vozila. Krajem godine bila je u tijeku procedura prodaje za jedno vozilo tako je u 2016. godini po okončanju prodaje Agencija raspolagala sa 24 vozila. Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH broj: 26/14) i Pravilnikom o službenim specijaliziranim vozilima Agenciji je odobreno 23 specijalizirana i 3 službena vozila.

Uvidom u naloge za uporabu vozila, uočeno je da postoji prostor za nadogradnju i unapređenje postojećeg sustava kontrola vezano za uporabu službenih vozila (upisivati prijedenu kilometražu kod sipanja goriva, računati prosječnu potrošnju i pratiti da li je ista u skladu sa predviđenom potrošnjom, upisivati kolonu pređeni put u jednom danu, vrijeme polaska i povratka, itd.), u cilju dokumentiranja namjenskog korištenja. Također internim aktom je propisana obavezna kontrola podataka o kretanju vozila u GPS sustavu prilikom odobravanja izvješća sa službenog puta odnosno kontrolom naloga za izlazak na teren, odnosno kontrola kretanja vozila usporedbom podataka iz putnog naloga i podataka iz GPS sustava, zatim vršiti kontrolu prekoračenja troškova goriva iznad dozvoljenog, itd. Po danom usmenom obrazloženju kontrole ove vrste će se primjenjivati tek u narednom periodu.

Također, nije uspostavljen zadovoljavajući sustav praćenja realizacije ugovora vezanih za izdatke za vozila (praćenje fakturiranih cijena za gorivo sukladno potpisanim ugovorima).

Preporuča se unapređenje sustava internih kontrola vezanih za uporabu službenih vozila i dosljedna primjena internih akata.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme iskazani su u iznosu 2.384.723 KM. Značajniji izdaci odnose se na zakup tornjeva, releja i antenskih stupova (1.554.338 KM), zakup poslovnog prostora za sjedište Agencije, regionalne centre i Centar za personalizaciju (688.142 KM) i zakup vodova (112.015 KM).

Zakup tornjeva, releja i antenskih stupova plaća se na temelju računa dobavljača sa kojima Agencija ima potpisane ugovore. Izdaci za zakup releja veći su za 75.199 KM u odnosu na prethodnu godinu zbog sklapanja novih ugovora i povećanja broja instaliranih antena na postojećim lokacijama, kao i iz razloga jer su se novi ugovori iz prethodne godine primjenjivali tokom cijelog perioda tekuće godine. Agencija ima značajan broj ugovora o zakupu od kojih se mnogi aneksima produžuju ili se istim mijenjaju odredbe osnovnih ugovora. Svaka promjena na lokaciji nije praćena potpisivanjem novog ugovora, te je uočeno da se nazivi lokacija navode bez detaljnijeg opisa ili obrazloženja, da se kod potpisivanja inicijalnog ugovora već navelo da nisu sve lokacije bile instalirane, da su različiti periodi trajanja ugovora od nekih koji se zaključuju na neodređeno do nekih koji traju po nekoliko godina, kod određenih ugovora nije moguće usuglasiti cijene određene ugovorom i ispostavljene fakture jer iste ne sadrže detaljniju specifikaciju, tako da bi trebalo izvršiti analizu ugovora o zakupu i u kojoj se mjeri isti mogu kontrolirati sa ispostavljenim računima, analizu lokacija po kojima su sklopljeni ugovori, itd. Evidentno je da se iz godine u godinu povećavaju troškovi koji se odnose na zakup tornjeva, releja i antenskih stupova uslijed proširenja i instalacije opreme vezano za projekt

„Proširenje SDH sustava“, dok se troškovi zakupa digitalnih vodova i kanala smanjuju zbog otkazivanja pojedinih lokacija iz razloga proširenja SDH mreže, i isti bi trebali biti značajno smanjeni kada se projekt SDH mreže izvrši u cijelosti. Izdaci za unajmljivanje vodova i digitalnih kanala su manji za 84.992 KM u odnosu na prethodnu godinu i u ovom slučaju otkazivanje pojedinih lokacija ne prati potpisivanje novih ugovora ili aneksa ugovora tako da se fakturirane usluge ne mogu usuglasiti sa ranije potpisanim ugovorima.

Na osnovu prezentiranih podataka Agencija je dobavljačima sa kojima ima sklopljene ugovore o zakupu (navedeno je 25 kompanija) uputila zahtjev za dostavljanje važećih cjenika 15.04.2016. godine. S obzirom da se ovdje radi o specifičnoj opremi mišljenja smo da se treba izvršiti detaljna analiza instalirane opreme, važećih cjenika i dosadašnjih ugovora o zakupu te poduzeti aktivnosti na unapređenju unutarnjih kontrola vezanih za ovu vrstu troškova i uspostavljanju adekvatnih evidencija koje se mogu usuglasiti sa važećim odredbama ugovora.

Preporuča se Agenciji da nastavi aktivnosti na analizi izdataka za usluge zakupa i poduzme mjere da se osigura jednostavnije praćenje vrijednosti fakturiranih usluga i ugovora o zakupu. Pored toga, potrebno je kontinuirano vršiti kontrolu računa koji se odnose na unajmljivanje imovine i opreme, cijeneći pri tome opravdanost fakturiranih usluga, uz konsultiranje sa zaposlenima iz nadležnih sektora koji bolje poznaju predmetnu problematiku.

- **Izdaci za tekuće održavanje opreme**

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 1.168.406 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za usluge opravke i održavanja opreme (1.143.437 KM) i materijal za opravku i održavanje opreme (14.109 KM).

Usluge opravke i održavanja opreme: Značajniji troškovi na ovoj poziciji vezani su za održavanje SDH sustava (499.999 KM), održavanje i administraciju servera na kome se nalaze registri Agencije (99.965 KM), održavanje hardverske opreme i Oracle licenci za četvrtu godinu (324.878 KM) te usluge održavanja aplikacije putne isprave i sprint (83.178 KM).

Izdaci za usluge opravke i održavanja opreme odnose se na uspostavu i održavanje sigurnosti sustava Agencije. Usluge se fakturiraju na temelju zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima. Uzimajući u obzir značaj sredstava koji se izdvajaju za ove namjene Agenciji je sugerirano da kontinuirano vrši kontrolu faktura ispostavljenih od strane dobavljača u suradnji sa tehničkim sektorom koji bolje poznaje navedenu problematiku.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge realizirani su u iznosu 43.892 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 65.908 KM ili 60%. Značajniji izdaci odnose se na: izdatke za usluge na temelju ugovora o djelu (5.240 KM), usluge reprezentacije (10.969 KM), usluge javnog informiranja i odnosa s javnošću (10.247 KM) i usluge stručnog usavršavanja (8.134 KM).

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci nastali temeljem ugovora o djelu evidentirani su u neto iznosu od 5.240 KM i odnose se na angažiranje 3 osobe u siječnju i veljači nakon čega prestaje angažman na navedenim poslovima.

Usluge reprezentacije: Troškovi reprezentacije regulirani su Odlukom o reprezentaciji. Utvrđeni su godišnji iznosi na ime reprezentacije u iznosu od 12.000 KM za potrebe interne reprezentacije i 8.000 KM za potrebe eksterne reprezentacije što daje ukupan iznos od 20.000 KM što je u skladu sa pravilnikom Vijeća ministara BiH. Pravo na korištenje sredstava za eksternu reprezentaciju ima ravnatelj, a ostali korisnici mogu ostvariti ovo pravo samo na

temelju prethodno donesenog obrazloženog zahtjeva koji odobrava ravnatelj ili od njega ovlaštena osoba za odobravanje korištenja sredstava eksterne reprezentacije.

Provedenom revizijom konstatirano je da se vodi evidencija o nastalim troškovima reprezentacije i da su ukupni troškovi eksterne reprezentacije evidentirani u iznosu od 3.790 KM, a troškovi interne reprezentacije u iznosu od 4.914 KM, te nabava napitaka za reprezentaciju (1.890 KM) i ostali troškovi i pogrešna knjiženja (375 KM). Ukupno ostvareni troškovi reprezentacije manji su u odnosu na prethodnu godinu za 8.224 KM ili 43%.

Za potrebe interne reprezentacije u sjedištu i organizacijskim jedinicama Agencije, izuzev RC Sarajevo (RC Sarajevo koristi usluge Službe za zajedničke poslove), Agencija je na temelju izravnog sporazuma izabrala dobavljača za nabavu napitaka i robe za reprezentaciju u iznosu od 1.812 KM, te vrši nabavu žetona za aparate za tople napitke (4.600 KM).

Usluge stručnog usavršavanja: Realizacija izdataka na ovom kontu iskazana je u iznosu 8.134 KM i isti se odnose na prisustvovanje seminarima iz oblasti računovodstva, IT, obuka zaposlenih iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara itd.

6.2. Kapitalni izdaci

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2015. godini iznose **9.677.444 KM**. Zakonom o proračunu odobrena su sredstva za kapitalne izdatke u iznosu od 5.007.000 KM (507.000 KM se odnosi na neposrednu potrošnju, a 4.500.000 KM na višegodišnje kapitalne projekte). Agencija je na raspolaganju imala i prenesena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u iznosu od 4.670.444 KM. Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2015. godini realizirana su u ukupnom iznosu od **2.055.353 KM** i to za nabavu opreme.

- **Neposredna potrošnja**

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke koja se odnose na neposrednu potrošnju u iznosu 507.000 KM¹² realizirana su za nabavu opreme u iznosu od 322.500 KM (64%).

- **Višegodišnji kapitalni projekti**

U okviru proračuna Agencije realiziraju se tri višegodišnja kapitalna projekta: "SDH sustav prijenosa", "Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci", "Financiranje provođenja obveza iz Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu".

Ukupno raspoloživa sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u 2015. godini iznose **9.170.444 KM**. Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu, za realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata, odobrena su sredstva u iznosu **4.500.000 KM**. Pored odobrenih proračunskih sredstava u 2015. godini, za realizaciju projekata na raspolaganju su bila i neutrošena sredstva iz 2014. godine u iznosu **4.670.444 KM** koja su prenesena u 2015. godinu.

Višegodišnji kapitalni projekti realizirani su u 2015. godini u iznosu **1.732.853 KM** ili 19% od ukupno raspoloživih sredstava. Nerealizirana sredstva u iznosu **7.437.591 KM** prenesena su u 2016. godinu.

Projekt „SDH sustav prijenosa“: Agencija je nastavila aktivnosti vezano za uspostavu i proširenje SDH sustava. Raspoloživa sredstva projekta u 2015. godini iznose 4.006.572 KM, od čega je 1.500.000 KM odobreno Zakonom o proračunu, a 2.506.572 KM su prenesena sredstva iz 2014. godine. U tijeku 2014. godine, Agencija je provela postupak javne nabave

¹² Zakonom o proračunu odobrena su sredstva za kapitalne izdatke koji se odnose na neposrednu potrošnju u iznosu od 507.000 KM. Agencija je ostvarila primitke od prodaje vozila u iznosu 8.319 KM.

proširenja SDH sustava te koncem godine zaključila ugovor sa izabranim ponuđačem. Realizacija projekta u 2015. godini iskazana je u iznosu 1.732.853 KM, a odnosi se na nabavu opreme za prijenos podataka i glasa. Neutrošena sredstva projekta u iznosu od 2.273.719 KM prenesena su u 2016. godinu.

Projekt „Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci“: Cjelokupna vrijednost projekta izgradnje zgrade Agencije još uvijek nije precizirana. Agencija je u 2015. godini uputila Vijeću ministara BiH Prijedlog Odluke o višegodišnjem projektu kojom je procijenjena ukupna vrijednost projekta u iznosu 22.530.000 KM. Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2015. godini iznose 5.099.185 KM, od čega je 3.000.000 KM odobreno Zakonom o proračunu, a 2.099.185 KM su prenesena sredstva iz 2014. godine. Nije bilo realizacije sredstava u 2015. godini po ovom projektu. Ukupno utrošena sredstva u ranijem periodu iznose 1.400.230 KM, a odnose se na izdatke za studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektiranje. Najznačajniji izdaci odnose se na naknadu za troškove uređenja građevinskog zemljišta (910.274 KM) i naknadu za rentu (270.267 KM). Agencija u 2015. godini po ovom projektu nije imala ulaganja te je neutrošena sredstva u ukupnom iznosu od 5.099.185 KM prenijela u 2016. godinu. Agencija je Rješenjem od 10.10.2014. godine **dobila građevinsku dozvolu za izgradnju novog objekta.**

Zemljište za izgradnju objekta Agencije: U Izvješću o reviziji za 2013. i 2014. godinu, koji su objavljeni na web stranici Ureda www.revizija.gov.ba, revizija je skretala pozornost na neriješeno pitanje zemljišta na kome će se graditi smještajni objekt Agencije.

Vlada Republike Srpske je 12.12.2011. godine donijela Odluku o davanju suglasnosti za osnivanje prava građenja bez naknade u korist Agencije na zemljištu kasarne „Trapisti I“, na temelju koje je zaključen Ugovor i Aneks ugovora o osnivanju prava građenja između Agencije i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju. U cilju provođenja predmetnog ugovora, Agencija je Republičkoj upravi za geodetsko i imovinsko-pravne poslove dostavila prijedlog za upis prava građenja u katastru, odnosno u javnu evidenciju (zemljišnu knjigu) i u novom katastru nepokretnosti.

Ugovor je proknjižen kao pravno valjan u zemljišnoj knjizi i katastru, na temelju kojeg je Agencija postala nositelj prava građenja na predmetnom zemljištu ukupne površine 17.329 m², a Republika Srpska je upisana kao vlasnik zemljišta na kojem će se objekt nalaziti.

Projekt „Financiranje provođenja obveza iz Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu“¹³ (projekt tahografi): Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2015. godini iznose 64.687 KM, a odnose se na prenesena sredstva iz 2014. godine. Sredstva projekta u iznosu od 64.687 KM namijenjena su za adaptaciju prostora za potrebe funkcioniranja sustava. Navedena sredstva nisu realizirana zbog nemogućnosti izbora ponuđača sukladno Zakonu o javnim nabavama. Neutrošena sredstva projekta u iznosu od 64.686 KM, prenesena su u narednu godinu.

7. Bilanca stanja¹⁴

Ukupna aktiva Agencije na 31.12.2015. godine iznosi **16.206.566 KM** i odnosi se na novčana sredstva (26.232 KM), kratkoročna potraživanja (33.252 KM), zalihe materijala i robe (2.300.955 KM), zalihe sitnog inventara (57.855 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (13.788.272 KM).

¹³ Do 2012. projekt je realiziran kao program posebne namjene. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 24.03.2011. godine usvojilo Informaciju o digitalnim tahografima i obvezalo Agenciju da predloži odluku kojom bi projekt digitalnih tahografa bio usvojen kao višegodišnji kapitalni projekt. Vijeće ministara BiH je usvojilo predloženu Odluku o odobravanju „Projekta digitalnih tahografa“, kojom je isti uvršten u projekte višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011.- 2014. godine.

¹⁴ Bilanca stanja na 31.12.2015. godine prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

Ukupna pasiva Agencije na dan 31.12.2015. godine iznosi **20.042.003 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obveze (3.789.060 KM), obveze prema djelatnicima (350.472 KM), interni finansijski odnosi (1.678.068 KM), kratkoročna razgraničenja (436.131 KM) i izvore sredstava (13.788.272 KM).

- **Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničena i zalihe**

Novčana sredstva u iznosu 26.232 KM odnose se na novčana sredstva u blagajni na dan 31.12.2015. godine. Kratkoročna potraživanja u iznosu 33.252 KM obuhvaćaju potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (22.103 KM), potraživanja za preplaćene poreze i doprinose (-1.274 KM), ostala potraživanja u iznosu od 15.045 KM i prelazni račun potraživanja (-2.622 KM).

Zalihe na 31.12.2015. godine iskazane su u Bilanci stanja u iznosu od 2.358.811 KM, a odnose se na zalihe materijala (obrasci za dokumenta, dozvole, stikeri, registarske tablice, folije, tahografske kartice, smart kartice, naljepnice, diplomatske putovnice, pogranične propusnice) u iznosu 2.300.955 KM i zalihe sitnog inventara 57.854 KM.

- **Stalna sredstva**

Stanje stalnih sredstava u Bilanci stanja prikazano je u iznosima: nabavna vrijednost 48.290.112 KM, ispravka vrijednosti 34.501.839 KM i sadašnja vrijednost 13.788.272 KM.

- **Kratkoročne obveze i razgraničenja**

Kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 3.789.060 KM odnose se na obveze prema dobavljačima (3.774.015 KM) i ostale kratkoročne obveze (15.045 KM). Obveze prema uposlenim (350.472 KM) odnose se na obveze za plaću za prosinac 2015. godine.

Iznos prikazan na internim finansijskim odnosima (1.678.068 KM) odnosi se na refundaciju pripadajućeg dijela sredstava organima nadležnim za izdavanje javnih dokumenata za prosinac 2015. godine koje je Agencija počela da evidentira u svojim poslovnim evidencijama od siječnja 2015. godine na temelju upute Ministarstva financija i trezora BiH.¹⁵ Nakon izvršenog unosa i odobravanja ovih obveza od strane Agencije, Ministarstvo financija i trezora vrši plaćanje tih obveza nadležnim MUP-ovima na mjesečnom nivou.

Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga u iznosu od 436.131 KM odnose se na rashode vezane za ugovore koji su potpisani do 31.12.2015. godine, na osnovu izvršenih procedura javnih nabavi.

Iako je Ministarstvo financija i trezora 26.10.2015. godine svim proračunskim korisnicima uputilo Uputu za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini kojom je između ostalog definirano da sredstva koja mogu teretiti budžet tekuće godine su ona koja nemaju karakter tekućih izdataka i za koja se odobravaju sredstva samo u jednoj fiskalnoj godini, Trezor je Agenciji dao suglasnost za rezerviranje sredstava u ukupnom iznosu od 436.131 KM koje se odnose na kapitalne izdatke (303.159 KM) i tekuće izdatke (132.972 KM).

Vezano za razgraničene tekuće izdatke uočeno je da su razgraničavani ugovori za materijal za čišćenje, sitan materijal, uniforme, uredski materijal, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu. S datumom obavljanja završne revizije (12.04.2016. godine) od ukupnog iznosa razgraničenih rashoda, zatvoreno je 119.862 KM ili oko 27 %. Uočeno je da nisu poštovane ugovorene odredbe koje se odnose na rokove isporuke.

¹⁵ Naputak o načinu refundacije pripadajućeg dijela sredstava organima nadležnim za izdavanje dokumenata kao i načinu unosa, plaćanja i evidentiranja tih sredstava kroz ISFU sistem od 28.10.2014. godine koje se primjenjuje od siječnja 2015. godine.

Iako je Agencija postupala na temelju dobivene suglasnosti Ministarstva financija i trezora BiH, evidentno je kako su na razgraničenjima pored kapitalnih izdataka knjiženi i rashodi za materijal, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu, a što narušava načelo modificiranog računovodstvenog nastanka događaja definiranog Pravilnikom o računovodstvu.

- **Popis sredstava, obveza i potraživanja**

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstva, potraživanja, zaliha materijala i obveza na 31.12.2015. godine.

Stalna sredstva Agencije evidentirana su u sljedećim iznosima: sadašnja vrijednost u iznosu od 13.788.272 KM, nabavna vrijednost 48.290.112 KM (oprema 38.956.702 KM, stalna sredstva u obliku prava 7.522.585 KM, sredstva u pripremi 1.703.289 KM, sredstva van uporabe 107.436 KM) i ispravka vrijednosti stalnih sredstava u iznosu 34.501.839 KM.

Dan je prijedlog za otpis sredstava nabavne vrijednosti 76.237 KM, ispravke vrijednosti 59.322 KM i sadašnje vrijednosti 16.915 KM koje je proknjiženo na opremu van upotrebe pod 31.12.2015. godine. Na opremi van upotrebe vodi se i automobil namijenjen prodaji nabavne vrijednosti od 31.199 KM i ispravke vrijednosti 31.199 KM.

Kako je prezentirano u zapisnicima popisnog povjerenstva, popis komunikacijske opreme na terenu vršen je uz pomoć aplikacije za nadzor i upravljanje nad sustavom na osnovu kojeg je konstatirano da oprema na terenu postoji. Obrazloženo je da ukoliko neka oprema na terenu ne postoji, lokacije ne bi mogle da rade. U tijeku godine, tehničari obilaze značajan broj lokacija te konstatiraju stanje opreme na terenu. Uzimajući u obzir dana obrazloženja da postoje ograničenja aplikacije za unos stalnih sredstava koja ne nudi mogućnost da se sredstva ove vrste evidentiraju po lokacijama na kojima su instalirana što bi omogućilo da se vrši sravnjenje evidentiranog stanja sa stvarnim stanjem, sugerirano je da se razmotre mogućnosti uspostavljanja evidencija koje bi omogućile sravnjenje stanja po lokacijama sa stanjem evidentiranim u registru stalnih sredstava i Glavnoj knjizi.

Stanje zaliha na 31.12.2015. godine iznosi 2.358.811 KM i odnosi se na zalihe materijala (2.300.955 KM) i zalihe sitnog inventara (57.854 KM).

Agencija je iskazala stanje zaliha u obrascu Bilanca stanja iako vrijednost zaliha u glavnoj knjizi iznosi 0 KM, jer se ista politikom otpisa rashoduju 100%. U zabilješkama uz financijska izvješća, obrazloženo je na šta se odnosi navedeni iznos u Bilanci stanja.

Naturalne donacije: U poslovnim knjigama Agencije uknjižene su naturalne donacije u iznosu od 32.376 KM što se odnosi na preuzetu opremu Ministarstva obrane BiH.

Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 3.789.060 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima (3.774.015 KM) i ostale kratkoročne obaveze (15.045 KM). Prilikom popisa obaveza prema dobavljačima Agencija obrazlaže kako zbog softverskih ograničenja nije bila u mogućnosti povući analitiku dobavljača na 31.12.2015. godine, niti je isti izvršen popisom otvorenih stavki dobavljača na taj dan. Navedeno nije u skladu sa Uputom o popisu imovine, obveza i potraživanja stanja u trezoru Agencije od 16.12.2015. godine.

Prilikom godišnjeg popisa obveza neophodno je popis izvršiti na način da se usporedi stvarno i knjigovodstveno stanje obveza.

8. Javne nabave

Sukladno raspoloživim sredstvima, Agencija je sačinila Plan javnih nabava za 2015. god. kojim je predviđeno provođenje 96 postupka javnih nabava ukupne vrijednosti od **28.585.042 KM**, od toga 9.701.154 KM za tekuće izdatke i 18.883.888 KM za kapitalne nabave. Prema prezentiranim podacima, Agencija je u 2015. godini provela 60 postupka javni nabava, ukupne vrijednosti od 1.114.697 KM, od toga 708.093 KM za tekuće izdatke i 406.604 KM za kapitalne nabave.

Provedeno je devet otvorenih postupaka (ukupne vrijednosti 817.759 KM) i 24 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (ukupne vrijednosti 229.157 KM). Nabave u vrijednosti od 67.781 KM realizirane su putem izravnog sporazuma.

U skladu sa usvojenim planom koji obuhvaća nabave iz svih izvora financiranja, Agencija je provodila postupke javnih nabava za robe i usluge za koje je Zakonom o javnim nabavama BiH predviđeno provođenje odgovarajućeg postupka. Plan nabava donesen je sredinom godine, nakon usvajanja proračuna, a u skladu sa potrebama mijenjan je tijekom godine.

Izbor dobavljača vršila su povjerenstva koja se imenuju za svaki pojedinačni postupak nabave. Na temelju dostavljene specifikacije koju ovisno od predmeta nabave sačinjavaju organizacijske jedinice Agencije (inicijatori nabave), odsjek za javne nabave priprema tendersku dokumentaciju. Pored specificiranja predmeta nabave, inicijatori nabave mogu utjecati i na definiranje kvalifikacijskih kriterija u tenderskoj dokumentaciji. Poslovi pripreme tenderske dokumentacije i ostali poslovi vezani za javne nabave obavljaju se u Odsjeku za planiranje i javne nabave (stručni savjetnik za javne nabave i ugovore). Povjerenstva za javne nabave uglavnom obavljaju poslove koji se odnose na izbor ponuđača.

Nabava računara, računarske opreme i skenera: Provedena je procedura otvorenog postupka. Planirani iznos nabave je 100.000 KM. Kako su cijene svih pristiglih ponuda bile veće od proračunom odobrenih sredstava, Agencija je okončala postupak nabave poništenjem istog i izvršila izmjene tehničke specifikacije u segmentu nabave računara i printera. Ponovljen je postupak nabave i donesena Odluka o dodjeli ugovora. Kako izabrani ponuđač nije potpisao ugovor jer nije mogao da isporuči traženu robu sukladno specifikaciji iz TD, već je ugovornom organu nudio zamjensku robu boljih karakteristika, što Agencija nije prihvatila, ovaj postupak nabave je okončan donošenjem odluke o poništenju postupka.

Nabava vozila: Za nabavu vozila Agencija je na raspolaganju imala 48.000 KM. Kada su se stekli uvjeti da se postupak nabave pokrene, uslijed neplaniranih aktivnosti i promjene menadžmenta Agencije postupak nije objavljen na portalu javnih nabava zbog čega se isti nije ni realizirao. Iako u 2015. godini nije izvršena nabava vozila ostvaren je prihod od prodaje vozila u iznosu od 49.560 KM.

Redudantno napajanje: U 2015. godini iz prenesenih sredstava u iznosu od 162.128 KM (planirana vrijednost 130.000 KM) Agencija je okončala postupak nabave zaključenjem ugovora u vrijednosti od 84.104 KM, koja je značajno manja u odnosu na planiranu vrijednost nabave.

Nabava test i mjerne opreme: Agencija je planirala nabavu test i mjerne opreme u vrijednosti 170.000 KM do čije realizacije nije došlo. Nabava nije izvršena zato što Agencija ne raspolaže sa procjenom vrste opreme u smislu da li da se nabavlja oprema koja bi širila sustav mjerne opreme u pravcu nabave opreme za mjerenje kvaliteta sustava ili da ista bude u korelaciji određivanja parametara na sustavu.

Nabava mrežne opreme: Agencija je planirala nabavu mrežne opreme u iznosu od 240.000 KM do čije realizacije nije došlo zato što postupak nabave nije ni pokrenut.

Proširenje SDH sustava prijenosa: Agencija je pripremila tendersku dokumentaciju za proširenje SDH sustava prijenosa procijenjene vrijednosti 1.260.000 KM koja je obuhvaćala nabavu Ptp opreme za sukcesivno proširenje sustava – linkova u iznosu od 900.000 KM, PtMP –BE opreme za sukcesivno proširenje – bazne stanice u iznosu 240.000 KM i PtMP CPE opreme za sukcesivno proširenje – korisnički uređaji u iznosu 120.000 KM.

Kada su se stekli uvjeti da se postupak nabave pokrene, uslijed neplaniranih aktivnosti i promjene menadžmenta Agencije, te upoznavanja istog s projektom, postupak nije objavljen na portalu javnih nabava zbog čega se isti nije ni realizirao.

Izgradnja zgrade u Banjaluci za smještaj sjedišta i organizacijskih jedinica Agencije:

U 2015. godini je na temelju Odluke o odobrenju „Projekta izgradnje objekta Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka i organizacione jedinice u Banjaluci sa parternim uređenjem lokacije“ koji će se uvrstiti u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2011.-2014. godine pokrenut je postupak nabave izbora najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na izgradnji objekta. Odlukom je utvrđeno da će se projekat financirati iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, a realizirat će se u razdoblju 2011. godine do 2014. godine, kroz sljedeće faze:

- a) u 2011. godini, izrada glavnog izvođačkog projekta;
- b) u 2012. godini, pribavljanje odobrenja za građenje;
- c) u 2013. i 2014. godini, izgradnja objekta sukladno urađenoj tehničkoj dokumentaciji i planiranoj dinamici.

Strategijom razvoja Agencije koju je usvojilo Vijeće ministara BiH planirana je izgradnja centra i sjedišta IDDEEA-e u iznosu 20.180.000 KM.

Agencija je (26.2. i 6.7.2015. godine) dostavila Vijeću ministara BiH na usvajanje Prijedlog odluke o izmjeni i dopuni Odluke o odobrenju „Projekta izgradnje objekta Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka i organizacione jedinice u Banjoj Luci sa parternim uređenjem lokacije“ koji će se uvrstiti u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011.-2014. godine kojom se period 2011.-2014. mijenja u 2014.-2018. sa utvrđenom dinamikom financiranja po godinama od 2015. do 2018. godine, o čemu se Vijeće ministara BiH nije očitovalo.

Nakon donošenja Zakona o proračunu za 2015. godinu Agencija je (28.6.2015.) pokrenula postupak nabave izbora najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na izgradnji zgrade za smještaj sjedišta i organizacijskih jedinica Agencije putem otvorenog postupka planirane vrijednosti 16.300.000 KM. Također, pokrenuti su i postupci izbora nadzornog organa (3.7.2015.) planirane vrijednosti 350.000 KM i projekt menadžera (7.7.2015.) planirane vrijednosti 105.000 KM. Do ostavljenog roka na protokol ugovornog organa stiglo je šest ponuda za izvođenje radova koje su otvorene o čemu je sačinjen zapisnik.

I u ostalim postupcima koji su pratili nabavu izbora najpovoljnijeg ponuđača na izradi objekta stigle su ponude i sačinjeni zapisnici o otvaranju istih.

Agencija je 2.12.2015. godine donijela Zaključak kojim se prekida postupak javne nabave radova na izgradnji zgrade za smještaj sjedišta i organizacijskih jedinica Agencije, usluga stručnog nadzora izgradnje objekta Agencije i usluga projekt menadžera sve do donošenja odluke Vijeća ministara BiH o izmjeni i dopuni Odluke o odobrenju „Projekta izgradnje objekta Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka i organizacijske jedinice u Banjaluci sa parternim uređenjem lokacije“ koji će se uvrstiti u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011.-2014. godine (Službeni glasnik BiH broj 74/11). Agencija je

zatražila od ponuđača da produlje važnost ponude te dostave dokaz o produljenju garancije za ozbiljnost ponude. Na doneseni zaključak izjavljene su dvije žalbe. Ured za razmatranje žalbi BiH, rješavajući po žalbi grupe ponuditelja Braća Mičić d.o.o. Modriča od 25.12.2015. godine, izjavljenoj protiv Zaključka broj 15-03-16-5-787/15 od 2.12.2015. godine, ugovornog tijela–Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH, donio je Rješenje (3.3.2016.) kojim se žalba usvaja.

Rješenjem se poništavaju sljedeći akti ugovornog tijela Agencije i to: Zaključak broj 15-03-16-5-787/15 od 2.12.2015. godine. Predmet se vraća prvostupanjskom/ugovornom tijelu na ponovni postupak. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 10.000 KM će se izvršiti na temelju posebnog rješenja Ureda za žalbe. U obrazloženju se navodi da se postupak javne nabave može okončati a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavi ili okvirnoga sporazuma ili b) poništenjem postupka javne nabave. Agencija u 2015. godini po ovom projektu nije imala ulaganja te je neutrošena sredstva u iznosu od 5.099.185 KM prenijela u 2016. godinu.

Mišljenja smo da Agencija nije trebala prekinuti postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača za izgradnju zgrade na način koji nije predviđen Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.

Agencija nije provela procedure za izbor najpovoljnijeg dobavljača za nabavu aviokarata (planirana vrijednost 30.000 KM), za usluge hotelskog smještaja (planirana vrijednost 50.000 KM), za usluge održavanja opreme za personalizaciju tablica (planirana vrijednost 30.000 KM), za usluge održavanja Oracle licenci (planirana vrijednost 620.000 KM), za usluge DMS sustava (30.000 KM), za usluge fiksne i mobilne telefonije (64.000 KM) za usluge PKI infrastrukture (planirana vrijednost 40.000 KM) i za nabavu usluga opravke i održavanja motornih vozila (planirana vrijednost 60.000 KM).

Ove nabave Agencija je provodila ali je odustala od provođenja procedure nabave.

Sljedeće procedure nabave (za koje je Agencija pokrenula proceduru nabave) su u tijeku: održavanje e-putovnica i sprint (planirana vrijednost 100.000 KM), unutarnji i vanjski stikeri (planirana vrijednost 650.000 KM) i nabava nepersonaliziranih registarskih tablica i folija za bojenje tablica (planirana vrijednost 7.000.000 KM).

Nabava uredskog materijala: Provedena je procedura putem otvorenog postupka s objavom obavještenja (Sl. gl. BiH broj 34 od 26.10.2015.). Procijenjena vrijednost nabave iznosi 89.000 KM. Pravovremeno su dostavljene dvije ponude. Jedna ponuda nije prihvaćena (60.392 KM) iz razloga što dostavljeni uzorak ne odgovara zahtjevima postavljenim u tehničkoj specifikaciji. Revizijom je utvrđeno da je u obje ponude priložen zahtijevani „certifikat sa prijevodom proizvođača papira o tehničkim vrijednostima koje nudi ponuđač“, koji ima odstupanja u odnosu na tražene tehničke karakteristike kada je u pitanju bjelina papira. Agencija je odlučila da je ponuđeni papir odgovarajući kada su u pitanju potrebe ugovornog organa. Ugovor u vrijednosti od 64.093 KM, zaključen s ponuđačem koji je bio drugoplasirani.

Nabavka pogonskog goriva i goriva za agregate: Na temelju provedenog otvorenog postupka nabave, Agencija je krajem godine zaključila ugovore o nabavi pogonskog goriva i goriva za agregate za Lot1-područje RS procijenjene vrijednosti od 80.000 KM i za Lot2-područje FBIH procijenjene vrijednosti od 38.803,42 KM. Ugovori su se zaključili na period od jedne godine odnosno do zaključenja novog ugovora. U predviđenom roku pristigla je po jedna ponuda za svaki LOT.

S obzirom na činjenicu da je u ponudi izabranog ponuđača za područje FBIH koja je bila najpovoljnija navedeno da će se na lokacijama na kojima ponuđač nema svoje benzinske crpke osigurati nabava goriva temeljem podugovaranja sa ponuđačima, a kako je tenderskom

dokumentacijom određeno da ponuđač može vršiti podugovaranje, ponuđač je pozvan da za podugovarače prije zaključenja ugovora dostavi određene dokumente što je učinjeno u skladu sa tim dopisom. Ustanovljeno je da za podugovarače nisu traženi svi dokumenti koji su propisani TD a koji se odnose na dio ispunjenosti uvjeta po članku 44. Zakona (izvršen minimalno jedan ugovor koji je u vezi predmeta nabave minimalno 45.000 KM sa uračunatim PDV, te da ponuđena roba zadovoljava standarde kvaliteta tečnih goriva) i dio koji se odnosi na Aneks 5.b Izjava o ispunjenosti uvjeta iz članka 47. Zakona dio koji se odnosi na ostvareni promet. Pored toga nisu nam prezentirane informacije koje se odnose na dostavljanje podugovora zaključenih za podugovaračima. Također, tenderskom dokumentacijom nisu predviđene količine za predmetnu nabavu te su ugovori potpisani na procijenjenu vrijednost nabave.

U 2015. godini Agencija je imala na raspolaganju i planirala nabave u vrijednosti od 16.669.590 KM za koje nisu provedene procedure izbora najpovoljnijeg dobavljača, a koje se odnose na tekuće izdatke u iznosu 8.674.000 KM, kapitalne izdatke u iznosu 558.000 KM i za neutrošena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u iznosu 7.437.590 KM (SDH sustav prijenosa 2.273.719 KM, izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci 5.099.185 KM i financiranje provođenja obveza iz Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu 64.686 KM).

Preporučamo Agenciji da sačinjava tendersku dokumentaciju koja će omogućiti pravičnu konkurenciju te da vodi računa o kvalificiranosti dostavljenih ponuda. Mišljenja smo da je prilikom provođenja nabava potrebno bolje istražiti tržište kako bi planirana sredstva mogla biti efikasno utrošena. Također, potrebno je nabave planirati i pokrenuti na vrijeme kako bi se odobrena sredstva namjenski iskoristila.

- **Realizacija okvirnih sporazuma**

Na temelju zaključenih okvirnih sporazuma u ranijim godinama (ukupne vrijednosti 142.159.497 KM), Agencija je u 2015. godini zaključila ugovore u vrijednosti od 23.564.474 KM. Zaključeni ugovori odnose se na: nabavu obrazaca putnih isprava i usluga personalizacije, nabavu potvrda o vlasništvu i registraciji vozila, nabavu usluga redovitog održavanja SDH mreže, nabavu ne personaliziranih registarskih tablica i folija za bojenje tablica i nabavu elektronskih osobnih karata i vozačkih dozvola i sustava za personalizaciju elektronskih osobnih karata i vozačkih dozvola.

9. Prihodi

U poslovnim knjigama Agencije evidentiraju se prihodi od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i registracije vozila, prihodi od pružanja javnih usluga vezano za davanje podataka iz središnje evidencije podataka državljana BiH, prihodi od administrativnih pristojbi i dr.

Na osnovu realizacije prihoda u proteklom razdoblju i očekivane tendencije izdavanja dokumenata, Agencija je planirala prihode u 2015. godini u iznosu od 51.786.000 KM. Ukupno ostvareni prihodi Agencije s 31.12.2015. godine iznose **39.642.906** KM ili 77% od ukupnog planiranog iznosa. Ukupno ostvareni prihodi manji su u odnosu na prethodnu godinu za 5.295.799 KM ili 12 %.

Ostvareni prihodi u 2015. godini odnose se na: prihode od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i dokumenata za registraciju vozila (39.337.681 KM), prihode od posebnih naknada i pristojbi (250.702 KM), prihode od administrativnih pristojbi (4.963 KM) i prihode od prodaje vozila (49.560 KM).

Značajniji prihodi od izdavanja osobnih isprava, putnih isprava i dokumenata za registraciju vozila (39.337.681 KM), odnose se na: prihode od vozačkih dozvola (11.315.473 KM), prihode od osobnih iskaznica (9.436.698 KM), prihode od putovnica (15.103.974 KM) i prihode od stiker naljepnica (1.547.383 KM).

Na osnovu Odluke Vijeća ministara o refundaciji troškova nadležnim organima, Pravilnika o cijeni dokumenata, te Pravilnika o cijeni dokumenata za registraciju i naknadi za korištenje registarskih tablica, Agencija mjesečno unosi realizirane prihode u ISFU sustav, a Ministarstvo financija i trezora BiH vrši uplatu sredstava nadležnim organima.

Vijeće ministara BiH je 23.10.2014. godine usvojilo Pravilnik o cijeni putnih isprava¹⁶ koji propisuje cijene putnih isprava u BiH, način raspodjele i refundacije prikupljenih sredstava od izdavanja putnih isprava nadležnim organima. Sredstva ostvarena izdavanjem putnih isprava uplaćuju se na jedinstveni račun Ministarstva financija i trezora BiH. Od utvrđenih cijena putnih isprava, nadležnim organima za izdavanje dokumenata (po izvornim organima – MUP-ovima), pripada 34% prikupljenih novčanih sredstava.

10. Ostalo

- Donacije

Agencija je u 2015. godini raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu **20.164 KM** za realizaciju dva projekta: „Nabava i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacijskih dokumenata“ (2.918 KM), i „Jačanje unutarnjih kapaciteta Agencije“ (17.247 KM). Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sustavu. Raspoloživa donatorska sredstva realizirana su u iznosu od **20.164 KM** najvećim dijelom za usluge prijevoza u inozemstvo javnim sredstvima i nabavu materijala.

11. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2015. godinu. U komentarima su, u najvećem dijelu, navedena obrazloženja na dane kvalifikacije u mišljenju i nalazima i preporukama. Navedena obrazloženja i komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu dana adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Vlatko Malbašić, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Azra Husić, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 86/14

III PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu

Naziv institucije: Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	40.188.000	0	40.188.000	31.726.450	79
Bruto plaće i naknade	3.920.000		3.920.000	3.729.268	95
Naknade troškova zaposlenih	644.000		644.000	590.602	92
Putni troškovi	214.000		214.000	93.041	43
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	159.000		159.000	119.791	75
Izdaci za energiju i kom. usluge	185.000		185.000	155.293	84
Nabavka materijala	29.662.000		29.662.000	23.289.731	79
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	175.000		175.000	96.299	55
Unajmljivanje imovine i opreme	2.721.000		2.721.000	2.384.723	88
Izdaci za tekuće održavanje	2.292.000		2.292.000	1.212.252	53
Izdaci za osiguranje	31.000		31.000	11.560	37
Ugovorene i druge posebne usluge	185.000		185.000	43.892	24
2. Kapitalni izdaci	507.000	0	507.000	322.500	64
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	503.000		503.000	321.192	64
Nabavka ostalih stalnih sredstava	4.000		4.000	1.308	33
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	4.500.000	4.670.444	9.170.444	1.732.853	19
Projekat 0709090 - Tahografi		64.687	64.687	0	0
Izgradnja zgrade u Banja Luci za smještaj sjedišta i organizacione jedinice Agencije	3.000.000	2.099.185	5.099.185	0	0
SDH sistem prenosa - nerealizovana prenesena sredstva VKU	1.500.000	2.506.572	4.006.572	1.732.853	43
5. Novčane donacije	0	20.164	20.164	20.164	100
Projekat 0709120 - Nabavka i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacionih dokumenata		2.918	2.918	2.918	100
Projekat 0709130 - Jačanje unutrašnjih kapaciteta Twinning project		17.247	17.247	17.247	100
			0		
Ukupno (1+2+3+4+5)	45.195.000	4.690.608	49.885.608	33.801.968	68

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom proračunu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van proračuna za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 29.02.2016. godine.

Ravnatelj:
Edim Nesimi

Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine

Naziv institucije: Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Tablica II

Opis	31.12.2014.	31.12.2015.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.313.676	2.418.294	73
Novčana sredstva	11.498	26.232	228
Kratkoročna potraživanja	25.318	33.251	131
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe	3.276.860	2.358.811	72
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	16.140.719	13.788.272	85
Stalna sredstva	47.332.912	48.290.112	102
Ispravka vrijednosti	31.192.193	34.501.839	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava			
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	19.454.395	16.206.566	83

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	4.991.700	6.253.731	125
Kratkoročne tekuće obveze	2.810.326	3.789.060	135
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	356.682	350.472	98
Interni finansijski odnosi		1.678.068	
Kratkoročna razgraničenja	1.824.692	436.131	24
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	16.140.718	13.788.272	85
Izvori sredstava	16.140.718	13.788.272	
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	21.132.418	20.042.003	95
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijska i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 29.02.2016. godine

Ravnatelj:
Edim Nesimi

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2015. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15 i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu (Službeni glasnik BiH broj 40/15) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencija.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 11.04.2016. godine

Ravnatelj:

Edim Nesimi